

RØDE EMMA PROD.

presenterer

Ikke en fest gitt til folket, men en fest folk gir seg selv.

Kulturbyen Oslo? 100 års markering av en frihet vi ennå ikke har erobret?
Tidens skjelving poetisert i en hallusinasjon!

Hvorfor ikke en mentalitetsendring gjennom en ny samarbeidende praksis hvor miljøer som tidligere har vært tilfelle med mindre og flere... på tross av... i kultur... og for... Cirkus Verdensteater... Et... utøves, kjennetegn... kunstnerisk... innenfor alle utøvende kunstarter. Eller bare holdningsendringen som ligger i å gå mot kapitalens og reklamens ensretting og degraderinger av oss alle sammen til levende døde konsumenter?

Holdningen. Det er fordømt mer holdningen, enn dimensjonene på underholdningen. Alt er sirkusmat. Alle er sirkusartister om de viser noe avvikende, forstyrrende, sammenlignet med sin vanlige standard... program... en rare attraksjonen!

PROGRAM HAUSMANIA 2019

Imøtekommenhet og gjestfrihet er hva det hele handler om.

Hvis kunstnerne alltid ble ønsket velkommen (og visste hvordan få andre til å føle seg velkomne) ville alle være gjestfrie, og kanskje vise seg å være kunstnere også. Vil det være verdt forsøket å gjøre hele verden lykkelig?

Å være permanent lykkelig er det samme som å stikke hele verden i brann

Motstandens egenverdi

Man kan si mye sant og usant om Henning Dahl (1952-2008), men dette er sikkert: Han var tilstede! Hele veien. Fra 70-tallets anarkistmiljøer i Hjelmsgate og Pilestredet-kommunen, til 80-tallets okkuperte hus i Skippergata og Blitz, 90-tallets Kampen verksted i Arne Bendiksens gamle platestudio (med full støtte fra Bendiksen selv) og, selvsagt, 2000-tallets Hausmania, hvor han oppholdt seg de siste årene av sitt liv.

Han var et vennlig, ukuelig og kaotisk menneske som uavlatelig stilte spørsmål ved, og gjorde motstand mot, makten. Slik fungerte kaoset i seg selv som et – eller mange – spørsmål stilt på nytt og på nytt i mange ulike sjatteringer, og en utfordring til maktstrukturer og hierarki. Kaoset er en søster av sammenbruddet, som det fantes mange av i Hennings livsløp. Det meste av det han prøvde på ble det ingenting av. Men det stoppet ham aldri. Sånn sett var han en slektning av Zorba, som danset på ruinene av sitt eget verk.

Motstanden har en egenverdi. Det var det Henning konkluderte med gang på gang, der han lå med trynet ned i asfalten. Før han reiste seg opp, børstet støvet av jakka, satte hatten på hodet igjen og gikk videre. Og det er bl.a. det denne forestillingen handler om: Hvilke muligheter og betingelser finnes det for å leve et liv basert på motstand og uavhengig skapende virksomhet? – alternativer som det går an å tro på, her og nå, i en tid der sentrale byrom verden over okkuperes av en allianse mellom næringsliv og «de kreative klasser».

For flertallet av de unge skuespillerne som befolker denne forestillingen er den virkeligheten Henning Dahl befant seg i og iscenesatte, mer mytisk enn reell. De er vokst opp i en tid, i en del av verden, der verdier og levemåter shoppes, fritatt for de forpliktelsene og innebygde konfliktene som skaper forankring og en opplevelse av at det står om livet. Men deres måte å møte dette materialet på har likevel vært preget av genuin åpenhet, ansvarsfølelse og kollektiv bevissthet.

En av Hennings mange roller i samtiden var å være en forløsende katalysator for ideer mange kanskje har problemer med å tro på og holde fast i dag, men som likevel etterlyses og savnes. Han var kanskje også en upålitelig rotekopp, en forfører og en sjarlatan som bare fikk til 10 % av det han satte seg som mål, men ærlig talt: 10 % er da slett ikke verst! Aksjonsteatret mot Kissing og karnevalet i Oslo var noe av det mest spektakulære og markante, men det viktigste var likevel den daglige, helkontinuerlige overskridelsen av grensene mellom teori og praksis, mellom mene og gjøre, mellom kunst og liv. 70-tallets feministiske slagord om at det private er politisk er kanskje blitt en klisjé i kraft av inflasjonen i bruken av det og den teoretiske og tabloidiserte auraen det har fått. Sier man at det private er politisk erkjenner man jo at det er en forskjell. For Henning Dahl eksisterte ikke den forskjellen og derfor hørte man heller aldri han ta slike slagord i sin munn.

Chris Erichsen

Forsidebilde: Fra lanseringen på Karl Johan av Eric Scobies roman Bentvesten i 1981. Foran: Henning Dahl med megafon. Bak: Eric Scobie med frynsejakken på vei inn i bilen. Fotograf: ukjent - Layout program: Chris Erichsen

mine
spyttklyser
er mine
funklende
diamanter

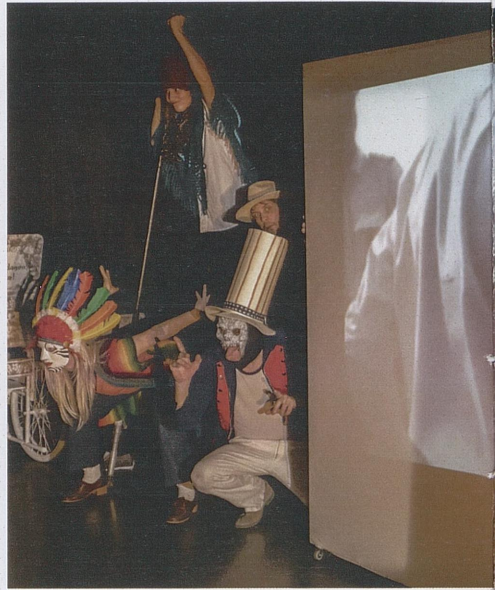
festival of the times

CIRKUS VERDENSTEATER var navnet på den store bygningen i Vika fra 1890 som ikke bare huset sirkus, men også konserter, musikkfestivaler og Norges første kinoforestilling. Bygningen ble revet i 1935 sammen med ti andre scener for folkelig kultur for å gi plass til bank- og forsikringspalassene og det pompøse Rådhuset. Cirkus Verdensteater

var også Henning Dahls prosjekt for et nysirkus-teater på den såkalte Sirkustomta ved siden av Hausmania, der Vega scene nå ligger. Cirkus Verdensteater er også en passende metafor for det «sirkuset» Henning

Dahl fikk i stand på det han kalte «verdensteatrets scene» med aksjonen mot Nato-toppmøtet 20. Mai 1976.

«Første bok av tre. Første utskrift. Første mai

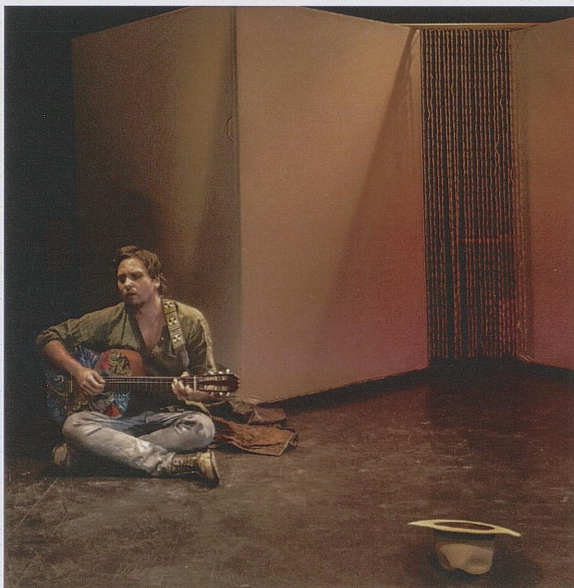
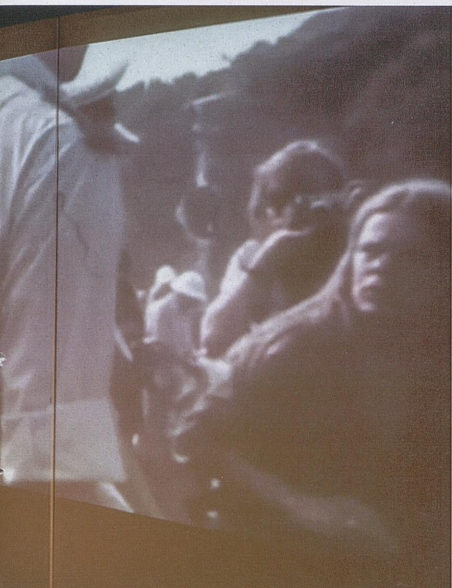
Denne forestillingen bygger i all hovedsak på Henning Dahls uferdige og utgitte manuskript «Aksjon Røde Emma – en fortelling fra frihetens historie». På tittelbladet står det også: ”Første bok av tre. Første utskrift. Første mai. Revolusjonsmuseet år 2001. Til de unge.”

Det var Beate Løseth som for snart ti år siden kom med invitasjon til å lage en liten kabaret med Henning Dahls sanger, tekster og musikk. Vi begynte å diskutere denne idéen og var vel litt tvilende til om det var nok gode sanger til en hel kabaret. Men vi fant snart mange som hadde kjent Henning og som kunne komme med fascinerende historier om hva de hadde opplevd sammen med ham. Det var gamle venner, folk som hadde vært med på Hennings politiske og kunstneriske prosjekter og, ikke minst, gamlekjærester. Historiene handlet om hans legendariske sjarm og forføreriske evner og hans store visjoner, men også om prosjekter som rant ut i sanden og aldri ble noe av og forhold som gikk i oppløsning. Her var det stoff til langt mer enn en liten kabaret.

Men det var først da Eric Scobie fant fram manuskriptet om Aksjon Røde Emma, som han hadde tatt vare på at vi kunne bestemme oss for en avgrensning av stoffet: Perioden 1974 – 1976 og det som ledet opp mot Henning Dahls største ”kupp” – aksjonen mot Nato-toppmøtet 20. Mai 1976.

I sitt eget uferdige verk framstår Henning Dahl som en slags 1970-tallets Peer Gynt. Ja, dere vet - han som tar alle mulige gale valg og stiller til mye ugagn, men allikevel er helten i historien. Han som vi ikke har så lyst til å stole på, men jaggu vil vi følge med på ferden allikevel og se hvor hen det bærer.

Med 50 000 kroner fra Norsk kulturråd og dramaturgihjelp fra Dramatikkens Hus kunne vi lage et manuskript, men det viste seg umulig å finansiere prøvetid for et vanlig forestillingsarbeid.

i. Revolusjonsmuseet år 2001. Til de unge»

Vi fikk stort sett nei på alle søknader. Men med en liten bevilgning fra Fritt ord, som var tidlig ute med å støtte prosjektet, var det mulig for oss å få en ukes prøvetid til å stunte en første versjon på Hausmania våren 2017 med 45 minutters materiale.

Det var såpass moro, og vi fikk såpass positive tilbakemeldinger at vi bestemte oss for å gå videre uansett pengemangel. Kunne vi få til 45 minutters materiale på én uke, så måtte vi kunne få til halvannen time på to og en halv uke? Med hjelp fra Grenland Friteater fikk vi vist en utvidet versjon i Porsgrunn i februar i år. Det er denne versjonen vi nå stunter videre på Hausmania i april 2019. Underveis har vi fått usedvanlig forskjelligartede reaksjoner på arbeidet og ikke minst på framstillingen av hovedpersonen – alt fra yr glede til beskyldninger om likskjending. Men folk har ikke bare tatt standpunkt til framstillingen – de har også tatt stilling for og imot Henning Dahl! Tja, kanskje det kan kalles et slags suksesskriterium? I hvert fall må det også ha vært slik mens han var i levende live: Henning Dahl var en mann det var lett å like – og lett å mislike. Det har i hvert fall ikke vært vår mening å presentere noe glansbilde, men å peke på en interessant person. Så får hver og en gjøre seg opp sin mening.

Noen ord om framstillingen av Jens Bjørneboe til slutt. Hans posisjon og hans innflytelse på unge mennesker på 1970-tallet kan knapt overdrives. Det gjelder ikke minst for Henning Dahl. Men den Bjørneboe-figuren som opptrer i denne fortellingen er selvsagt ikke et forsøk på noe fyldestgjørende portrett. Det er det siste og sørgeligste kapitelet vi får noen brokker av her, om perioden etter at han hadde bestemt seg for å gå til grunne. Kan hende var Henning Dahl en av de siste som hadde med Jens Bjørneboe å gjøre. Ja, hvis vi nå skal tro det Henning Dahl forteller selv. Og det er det kanskje ikke alltid grunn til å gjøre? Men denne gangen har vi nå valgt å gjøre nettopp dét.

Tor Arne Ursin

«ALLE KAN IKKE FINNE PLUTO SAMTIDIG»

Anarkobanditten Henning Dahl

av Eric «Skottefar» Scobie

Erru gæ'rn! Du kan'ke gå inn i fortida og sjonglere de brukte tallerkenene! I hvert fall ikke Hennings!! Han kasta huset ut av vindu! Han var dadaist, ikonoklast, febril poet-sanger og mye annet. Han levde i øyeblikket, men med fortidas ballast, for en bedre framtid – for alle.

Hva er grunnen til at vi vil vite mer om ham? Hva gjør ham så fascinerende? Hvorfor er det helt nødvendig å omtale hans liv på scenen? Hva har han å fortelle oss i dag?

Henning Dahl. Venn, far, sønn, elsker, agitator, kunstner. Det hendte han ble kalt Spenning Gal; og noen ville ikke vite av ham. Men for andre var han en magnet, et ikon; den siste anarkist; en evig opprører. Det er alltid noen som er villig til å forsvare frihetens siste skanse. Og det ville Henning, til siste åndedrag! Han var så nær som man kan komme den moderne anarkobanditten, slik man møter ham i Bakunin, Proudhon og legemliggjort i Duruttis skikkelse. Henning reagerte med mer agitprop enn andre. Han ville slå inn døra. Han var

ikke villig til logrende, feige kompromisser. Det forteller hans viser og kampsanger og livsførsel alt om.

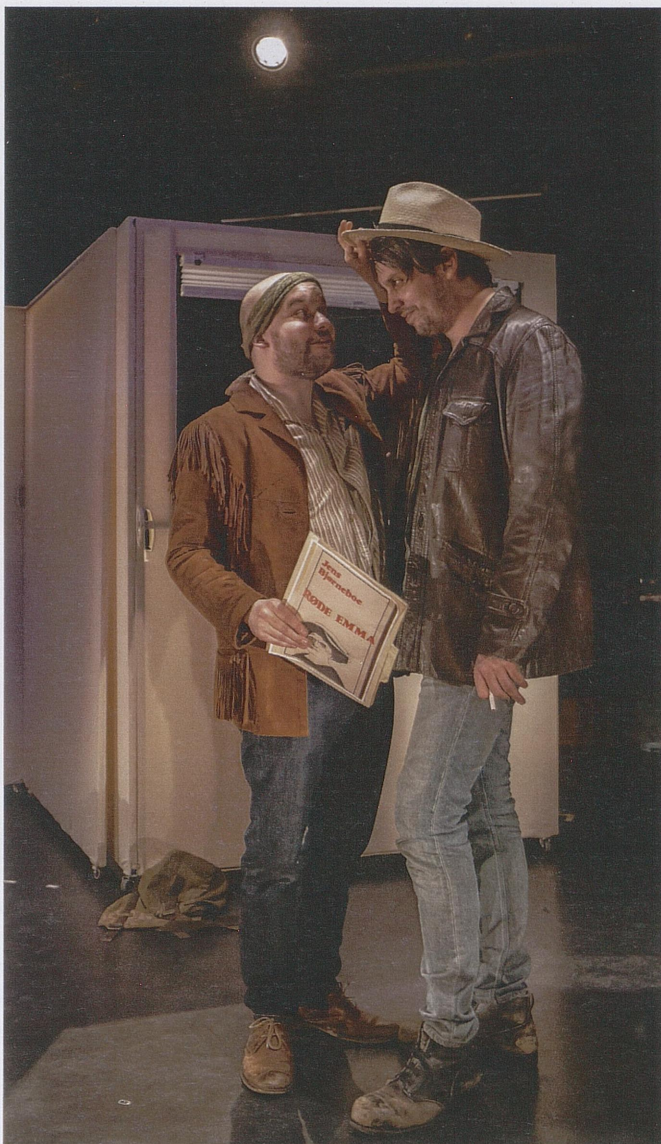
Hva får ham til å møte den moderne, strigla virkeligheten head on og storme rundt i butikken som et nes-horn i en porselensbutikk?

Det er en jævla cocktail av villskap og poesi, romantikk og indignasjon som ikke tolererer urettferdighet og slavebinding. Den urgamle frihetslengselen og opprørstrangen går som en rød tråd gjennom alt han gjør. Sånn Henning Dahl ville være, en garantist for et verdig, frihetlig liv.

Vi traff hverandre i 1972. Etter hvert skulle jeg lære å kjenne ham som et veldig sammensatt menneske. Både omtenkstom og heroisk, men også foruroligende lunefull, en slags prankster, som bare for moro skyld plutselig kunne overfalle deg – med kniv! Han var den perfekte romanfigur og lever videre i to bøker jeg skrev: «Bentvesten», og «Trekkfugler i garnet» om vår ville tur til Hellas og all faenskapen som fulgte i vårt kjølvann.

Han opptrådte større enn livet. Satte seg uvirkelige mål, som Askeladden. Raste mot uretten i verden, men kunne også selv opptre ganske urettferdig. Slik det ofte er med folk som er agitatorer og revolusjonære. Heldigvis hadde han en stor porsjon ironi, og kunne innse at han somme tider var en klovn eller drittsekk, og at han irriterte sine kamerater inntil grensen for hva de kunne tolerere. Noen tilga ham aldri.

Han var også komponist, skuespiller, kunstmaler, ornitolog, forfatter – et forrykende

multitalent, med en enorm venne- og venninneskare. Fra Hausmania var han også en slags sendemann, som i Armanidress og bevæpnet med stresskoffert troppet opp hos politikerne på rådhuset for med stentorrøst å redde Cirkus Verdensteater og bofellesskapet. Han hadde til og med sin egen UFO utenfor Hausmania, der Vega scene nå står.

«Alltid på farten med passet i baklomma», var ett av hans livsmottoer. Han sa mye rart, for eksempel at: «Alle kan ikke finne Pluto samtidig». For han var jo dadaist, i tillegg til alt det andre. Gitaren var alltid med, og han smidde opprørs- og kjærlighetsviser, som You My Belle Amore på løpende bånd, aleine eller sammen med bandet sitt, «Generelt Helvete». En hendelse satte nok sterkere avtrykk i ham enn han ville innrømme: Farens vakkende psyk gjorde at moren på et tidspunkt sto aleine med fire barn. En rikmann på Oslos vestkant tilbød seg å ta henne til seg, på en betingelse: Ett av barna måtte settes bort. Slik gikk det til at søstrene Kari og Torhild og broren Hans, jevnlig ble tatt med av sin mor for å besøke Henning på et barnehjem på østkanten. Henning hadde allerede i ung alder sett livet fra mange sider. Så ble han plutselig kastet på huet og ræva ut i det og måtte klare seg selv. Det formet

hans karakter. Han var et sent tilskudd til Kristianiabohemen på mer enn en måte. Han hadde lest sin Jæger!

Allikevel var det aldri noen tvil om hvor hjertet hans hørte hjemme. Han var en internasjonal compañoero og hans troskap var viet friheten og de rødsvarte fanene. Han var fetter av den ville vind og den evige opprører som utfordret urettferdighet head on. Til siste slutt.

Han sto på barrikadene fra tidlig til sent, fra Skippergata til Hausmania for et mer åpent og humanitært Oslo, sammen med Christianittene i Rebild Bakker der han kastet blod på dronningen, og Slottsparken her i byen, der han utkledd som såret Vietnam-veteran snek seg helt inn på USAs daværende utenriksminister Henry Kissinger. Det var dette bildet av ham med bandasjer og svart hatt som gikk verden over og gjorde Henning til den Mytiske, Universelle Opprører.

Han var fast husgjest hos Thorvald Stoltenberg og mentor for vår framtidige statsminister Jens. Han satt utenfor Stammheimfengselet i Tyskland og spilte for Bader-Meinhoff til han ble jaget bort. Han slo opp kirkedørene og brakte en pakke cellofan på begravelsesda'n til sin venn Jens Bjørneboe, som på Hennings oppfordring hadde skrevet «Røde Emma».

Henning var en lesehest. Overalt hvor han bodde hadde han pult. Han reiste rundt med en koffert full av anarkistlektyre, verker av Alexander Berkman og Emma Goldman sto i høysetet, men også Bakunin, Proudhon og Durutti. Han tilhørte den gamle skole, var generøs, høflig, elegant, vittig og verdensvant, kunne opptre som diplomat, like gjerne som pøbel eller forfører. Det var en ubalanse i hans vesen, han manøvrerte elegant i et større spekter enn de fleste. Men han tok enorme sjanser i forhold til sine venner - og ikke minst sine kvinner - og hva de ville eller kunne tolerere. Kanskje det var derfor han likte Harold Pinter så godt.

Spesielt husker jeg en reise sammen med ham, en vanvittig tur som brakte oss fra Oslo, via Køben, Christiania, Amsterdam og Magic Bus på en forfyllet og skev road trip gjennom Europa midtvinters med buss-havari og fyll i Salzburg, Henning i sin svarte frakk og svarte Borsalino, som steg opp på et bord i restauranten og truet med å sprengte besteborgerne i lufta! Henning klatret opp på busstaket og holdt Berkmans tale da han slapp fri fra fengsel etter attentatforsøket mot stålmannen; Henning i vill kamp på liv og død med en pistolviftende militsoffiser på Balkanekspressen; Henning med sin gitar i en bakgate i Hania på Kreta; Henning i politiets klør; Henning på vei til Norge, hans bror forsvunnet i Angola... Drama fulgte ham som en skygge gjennom livet. Allikevel var Henning først og fremst en trofast og god venn. Jeg vil aldri glemme en gang i Danmark da jeg var så fyllesjuk at jeg trodde jeg skulle dø og bare segnet om i en skog der jeg ble liggende en lang stund og stirre opp i trekronene - «Hold ut, Skottefar!» ropte Henning og forsvant, og timene henslepte... men så hørte

jeg en bil, og der kom pinadø Henning med en skokk hjelpere og en bære! Det så ut som en ambulanse fra den spanske borgerkrig, og den kjørte oss hjem til et kvinnekollektiv der vi ble tatt riktig godt vare på og fikk den aller beste forpleining.

Det var Henning Dahl, Spenning Gal, i et nøtteskall.

En spesiell takk til

Beate Løseth, Eric Scobie, Camilla Stoltenberg, Turid Rausand, Geraldine Eggerickx, Emma Dahl, Kari Young, Asgeir Wøllner, Torbjørn Holte, Klodvig Gundersen, Kjetil Wiedsvang, Morten Møst, Emilia Oldani, Thomas Ottersen, Harald Kolaas, Hausmania kulturhus, Grenland Friteater

og alle som var med på
don´t bogart that vinkartong-samtalen
på Hausmania i mai 2017!

Musikk:

Henning Dahl: Tango
wig van Beethoven: 9th
En jævla masse frihet
Twilight (The Soul of a
and them (Dark side o
autiful day: White bird
George Oikonomidis, in
beidersangen «Warsza
(Claude Bolling, Color
Anarchy Loves Her So
flammen (Subrosa, 1956
Tommy Stensrud, Geir

Video og film:

Av Henning Dahl: Asg
gen av den gamle sirkus
Oslo i 1976: NRK

for Ninotchka (Subrosa, 1996) - Gato Barbieri: Last Tango in Paris (United artists 1973) - Lud-
Symphony, "Ode to Joy", Folsom Symphony and Sacramento Master Singers - Henning Dahl:
Live på Lille Frogner med Eric Scobie -1973) - Acid Mothers Temple & the Pink Ladies Blues:
Mountain Wolf) 2007 - Mikis Theodorakis: Farantouri To Yelasto Pedi 1974 - Pink Floyd: Us
the moon, 1973) - Henning Dahl: Jeg var en anarkist (Live på Lille Frogner, 1973) - It's a be-
(It's a beautiful day, 1969) - Imnostis 21 Apriliou 1967 (The Anthem of the Greek Junta): Tekst:
musikk: George Katsaros - A Las Barricadas, spansk anarkisthymne, melodi fra den polske ar-
vjanka» fra 1905. Spansk tekst: Valeriano Orobón Fernández, 1936 - Jelly Roll Morton: Rag time
abia 1966) - Henning Dahl: Døden (Live på Lille Frogner, 1973) - Anarkhiya mama! (Mother
s): Ukrainsk anarkisthymne (1919). Rock versjon: Nestor Makhno - Henning Dahl: Sangen om
(6) - Musikere i Henning Dahls band: Lars Lothe, Torbjørn Holte, Øystein Vesaas, Frode Barth,
Bremer Øvrebø m.fl. - Øvrige loops, licks, hook lines og den slags: Chris Erichsen

geir Wøllner - Hausmania-dokumentaren: Marcus Ruud, Harald Sletterød Christensen - Rivin-
sbygningen, 1935: Oslo byarkiv - Solvognen i Rebild bakker: Nils Vest - Demonstrasjonene i

Medvirkende

Svend Erichsen: Henning Dahl - **Jon Vegard Hovdal:** Eric Scobie m.fl.

Marie Hafnor: Nina m.fl. - **Anne Wiig:** Jens Bjørneboe m.fl.

Arnt Christian Teigen: Ignacio m.fl. - **Regi:** Tor Arne Ursin

Manus: Chris Erichsen og Tor Arne Ursin

Konsulenter: Siri Senje, Ole Johan Skjelbred - **Lyd og video:** Chris Erichsen

Scenografi: Kjersti Posti Høgli og Lars Løberg - **Lys:** Lars Løberg

Masker og gitar: Marie Hafnor - **Forestillingsfoto:** Hans Petter Eliassen

Coproduisert av

Støttet av

FOND FOR
LYD OG BILDE
Kulturrådet

Dramatikernes hus

FRITT ORD

Oslo kommune